

CCZ. T.D. Mensobroxy

Dnu pasceniajauw u
vpronomu no
uicranuio u ot heta
2006-08-23

SEKRETORIATAS	
Gauja	08-23
2006	Nr. 2333

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Kodas 188602370, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius, tel. (8-5) 266 36 61, faks. (8-5) 266 36 63, el. p. info@am.lt http://www.am.lt

VĮ Ignalinos atominė elektrinė

2006-08-21
2006-07-20

Nr. (1-15)-D8-6812
Nr. 10S-4042 (15.15)

SPRENDIMAS DĖL IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS I BLOKO REAKTORIAUS EKSPLOATAVIMO NUTRAUKIMO IR BRANDUOLINIO KURO IŠKROVIMO GALIMYBIŲ POVEIKIO APLINKAI POŽIŪRIU

Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – VĮ Ignalinos atominė elektrinė, Ignalinos AE, LT-31500 Visaginas, tel. (8-386) 24466.

Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas – IAE eksploatavimo nutraukimo projektų valdymo grupė, Ignalinos AE, LT-31500 Visaginas, tel. (8-610) 06427.

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Ignalinos atominės elektrinės I bloko reaktoriaus eksploatavimo nutraukimas ir branduolinio kuro iškrovimas.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta – Utenos apskritis, Visagino savivaldybė.

Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo parengiamajame etape išnagrinėtos trys Ignalinos AE uždarymo alternatyvos: nedelstino išmontavimo, atidėto išmontavimo ir palaidojimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1848, atsižvelgusi į techninius, finansinius ir aplinkosauginius argumentus, nutarė eksploatavimo nutraukimą atlikti nedelstino išmontavimo būdu. Todėl, atliekant poveikio aplinkai vertinimą, kitos alternatyvos plačiau nenagrinėtos.

Ignalinos AE I bloko eksploatavimo nutraukimo projektas kuro iškrovimo fazei apima visus eksploatavimo nutraukimo darbus (išskyrus išmontavimą ir išmontuotos įrangos deaktivavimą), kurie bus vykdomi branduolinio kuro iškrovimo iš I-ojo bloko fazės metu, t. y. nuo I-ojo bloko reaktoriaus sustabdymo (2004 m. pabaiga) iki visiško branduolinio kuro iškrovimo (2012 m. pabaiga).

Ignalinos AE I bloko eksploatavimo nutraukimo projektą kuro iškrovimo fazei sudaro šios veiklos sritys:

Eksploatavimo nutraukimo bendroji veikla, kuri nesvarbi poveikio aplinkai požičiūriū, nes apima tik bendrą administravimą, projekto valdymą, inžinerinės ir licencijavimo dokumentacijos parengimą, radiacinę ir įprastinę darbų saugą ir t. t.

Eksploatavimo nutraukimo parengimo veikla, iš kurios svarbiausia I-ojo ir II-ojo blokų atskyrimas bei deaktivavimo ir valymo darbai.

Eksploatavimo nutraukimo tiekimo (aprūpinimo) veikla, kuri nesvarbi poveikio aplinkai požičiūriū, nes apima tik naujos įrangos įrengimą elektrinėje.

Veikla po reaktoriaus sustabdymo: sistemų, būtinų branduolinio kuro iškrovimui, izoliavimas ir modifikavimas; likusių sistemų eksploatavimas ir remontas; branduolinio kuro iškrovimas iš reaktoriaus ir iš kuro išlaikymo baseinų; aušiklių, dujų ir kitų medžiagų pašalinimas iš darbinių kontūrų ir atitinkamas tvarkymas; sistemų (įrenginių) deaktivavimas praplaunant; eksploatavimo atliekų tvarkymas; radiologiniai tyrimai (bandinių ėmimas ir matavimai). Siekiant užtikrinti sėkmingą šios veiklos vykdymą, turės būti pastatyta nauja panaudoto branduolinio kuro laikinoji saugykla, naujas kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo kompleksas ir kiti įrenginiai, kuriems poveikio aplinkai vertinimo procedūros bus atliekamos atskirai.

Po reaktoriaus sustabdymo daugelis sistemų ir komponentų bus eksploatuojami toliau, nes panaudotas branduolinis kuras ir visas radioaktyvus turinys tuo metu liks kur buvęs.

Nenutrūkstamam saugos užtikrinimui dauguma sistemų bus toliau eksploatuojamos. Jos žingsnis po žingsnio bus išjungiamos, tik perkrovus panaudotas branduolinio kuro kasetes. Dalis sistemų, kurių reikės tolimesniam eksploatavimui, prireikus bus modifikuotos.

Branduolinio kuro iškrovimas iš elektrinės eliminuos riziką, susijusią su branduolinio kuro buvimu reaktoriuje ir išlaikymo baseinuose. Darbai bus atliekami dviem etapais. Pirmo etapo metu iš reaktoriaus bus iškrauta apie 1660 iš dalies panaudotų branduolinio kuro kasečių, iš kurių apie 1300 bus panaudotos II bloke, nes taip bus sutaupyta 670 analogiškų naujų branduolinio kuro kasečių, ir atitinkamai sumažės reikalinga naujos laikinosios panaudoto branduolinio kuro saugyklos talpa. Šios kasetės bus pervežtos į II bloką be tarpinio saugojimo branduolinio kuro išlaikymo baseinuose. Likusios panaudoto branduolinio kuro kasetės bus perkeltos į branduolinio kuro išlaikymo baseinus, kurie bus iškrauti antrojo etapo metu. Pabaigus branduolinio kuro iškrovimo iš I bloko reaktoriaus darbus, bus vykdomas pagrindinio cirkuliacijos kontūro, valymo ir aušinimo sistemos ir kuro perkrovimo mašinos deaktyvavimas praplaunant. Iškovus branduolinį kurą iš išlaikymo baseinų, šis bus pervežamas į laikinąją panaudoto branduolinio kuro saugyklą.

Priemonių, numatytų neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas.

Įgyvendinus Ignalinos AE 1 bloko eksploatavimo nutraukimo projektą, sumažės radionuklidų išmetimas į aplinką, todėl bus išvengta dirvožemio ir požeminio vandens taršos radionuklidais, sumažės radionuklidų kiekis nuotekose.

Siekiant sumažinti teršimą cheminiais reagentais, naudojamais vykdant deaktyvavimo darbus, avarinio praliejimo atveju, bus parengta greito reagavimo organizacinė sistema. Be to, bus parengtos rašytinės instrukcijos, vyks specialūs darbuotojų apmokymai, reguliariai inspektuojami įrenginiai, kuriuose yra cheminių ir teršiančių medžiagų.

Deaktyvavimo metodika ir reagentai buvo parinkti taip, kad susidarytų minimalus skystųjų atliekų kiekis, kurį būtina apdoroti. Be to, antrinių skystųjų nuotekų susidarymą sumažins kietųjų atliekų apdorojimo komplekso įrengimas.

Dėl reaktoriaus sustabdymo labai sumažės Ignalinos AE šiluminiai išmetimai į Drūkšių ežerą. Tačiau, susiklosčius nepalankioms sąlygoms (labai karšta vasara, silpnas vėjas), šiluminiai išmetimai gali būti didesni nei nustatyti apribojimai. Tokiais atvejais būtų mažinama II bloko galia. Šiluminių išmetimų sumažėjimas teigiamai paveiks stenotermines (šaltį mėgstančias) žuvis bei sulėtins ežero eutrofikacijos procesą.

Siekiant sumažinti susidariusių atliekų tvarkymo neigiamą poveikį aplinkai, ypatingas dėmesys bus skiriamas prevencinėms priemonėms ekstremalioms situacijoms išvengti.

Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados.

Kultūros vertybių apsaugos departamentas prie Kultūros ministerijos 2004-08-23 raštu Nr. (1.29)-2-840 pateikė išvadą, kad pastabų poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai neturi.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos 2004-08-24 raštu Nr. 9/4-9.4.-1328 pateikė išvadą, kad pastabų poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai neturi.

Sveikatos apsaugos ministerija 2005-01-12 raštu Nr. 10-237 pritarė poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai.

Utenos apskrities viršininko administracija 2004-08-31 raštu Nr. (1.15)-6-1038 pritarė poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai.

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (VATESI) 2004-11-26 raštu Nr. (14.4.17)-988 pritarė poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai.

Visagino savivaldybės meras 2004-09-23 raštu Nr. (4.21)-1-2231 pateikė išvadą, kad Visagino savivaldybė esminių pastabų poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai neturi.

Pateiktas visuomenės motyvuotų pasiūlymų argumentuotas įvertinimas.

Apie planuojamą Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimą buvo paskelbta šiuose laikraščiuose: „Lietuvos rytas“ 2002-06-13, „V každyj dom“ 2002-06-14, „Nauja vaga“ 2002-06-29, „Zarasų kraštas“ 2002-06-14, nurodant, kam teikti motyvuotus pasiūlymus dėl planuojamos ūkinės veiklos.

2004-08-13 dienraštyje „Lietuvos rytas“, 2004-08-13 laikraščiuose „Zarasų kraštas“ ir „Nauja

vaga“, 2004-08-13 savaitraštyje „V každyj dom“ buvo pranešta, kad 2004-09-07 17 val. Ignalinos AE Informacijos centro salėje vyks viešas supažindinimas su poveikio aplinkai vertinimo ataskaita. Protokolu buvo įforminta, kad per valandą nuo viešo supažindinimo pradžios neatvyko nė vienas visuomenės atstovas ir konstatuota, kad viešo supažindinimo procedūra atlikta, o visuomenė nėra suinteresuota planuojama ūkine veikla. Nei iki viešo supažindinimo, nei po jo visuomenės pasiūlymų dėl Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo poveikio aplinkai vertinimo nebuvo gauta.

Atsakingos institucijos specialistai, nagrinėję poveikio aplinkai vertinimo dokumentus.

D. Anuškevičius, Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos departamento Saugomų teritorijų strategijos skyriaus vyr. specialistas, tel. (8 5) 266 3549

V. Auglys, Aplinkos ministerijos Poveikio aplinkai vertinimo skyriaus vedėjas, tel. (8 5) 266 3651.

R. Gagienė, Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamento Atmosferos skyriaus vyr. specialistė, tel. (8 5) 266 3507.

L. Jovaišienė, Utenos regiono aplinkos apsaugos departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir normatyvų skyriaus vedėja, tel. (8389) 68784.

E. Lukina, Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamento Atmosferos skyriaus vyr. specialistė, tel. (8 5) 266 3493.

R. Kanopienė, Lietuvos geologijos tarnybos Ekogeologinių tyrimų poskyrio vedėja, tel. (8 5) 233 2286.

V. Margelytė, Utenos regiono aplinkos apsaugos departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir normatyvų skyriaus vyresn. specialistė, tel. (8 389) 69369.

S. Markevičienė, Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo skyriaus vyr. specialistė, tel. (8 5) 266 2821.

M. Masaitytė, Aplinkos ministerijos Poveikio aplinkai vertinimo skyriaus vyresn. specialistė, tel. (8 5) 266 3654.

R. Zabulis, Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamento Vandenių skyriaus vyr. specialistas tel. (8 5) 266 3520.

D. Židonytė, Aplinkos ministerijos Aplinkos kokybės departamento Atmosferos skyriaus vyr. specialistė tel. (8 5) 266 3514.

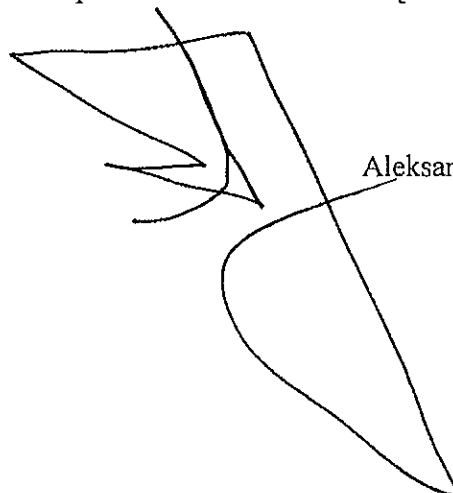
Pastabos, pasiūlymai.

Vadovaujantis Aplinkos ministro 2004-06-03 įsakymu Nr. D1-309 patvirtintomis „Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinėmis taisyklėmis“, pasikeitus IAE Drūkšių ežero naudojimo režimui, būtina pakeisti Drūkšių ežero naudojimo ir priežiūros taisykles.

Priimtas sprendimas.

Pritarti Ignalinos atominės elektrinės I bloko reaktoriaus eksploatavimo nutraukimui ir branduolinio kuro iškrovimui pagal pateiktą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą.

Ministerijos sekretorius

 Aleksandras Spruogis

M. Masaitytė, tel. (8 5) 266 3654, el. p. m.masaityte@am.lt